

Skatteutskottets betänkande 2021/22:SkU27

Ändrade transparensregler inom energibeskattningen

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen ställer sig bakom regeringens förslag till ändringar i lagen om skatt på energi.

Ändringarna innebär att de uppgifter som ska lämnas om stödmottagare utvidgas till att omfatta även uppgifter om s.k. primär jordbruksproduktion om stödmottagaren är ett företag som bedriver yrkesmässig jordbruks- eller skogsbruksverksamhet. Även reglerna för återbetalning av bränsleskatt och skatt på el ändras så att ett villkor för att få skatteåterbetalning är att ”uppgifter om stödmottagare” lämnas för de stöd som överstiger 15 000 euro per stödmottagare och kalenderår för stöd till yrkesmässig jordbruks- eller skogsbruksverksamhet.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2022.

Utskottet föreslår vidare ett tillkännagivande till regeringen om att den ska återkomma till riksdagen med ett förslag om att beloppsgränsen för när uppgifter om stödmottagaren ska lämnas vid skattebefrielse för bränsle och el för yrkesmässig jordbruks- eller skogsbruksverksamhet ska höjas till 60 000 euro, för att minska den administrativa bördan för företag.

I betänkandet finns en reservation (S, V, MP).

Behandlade förslag

Proposition 2021/22:165 Ändrade transparensregler inom energibeskattningen.

Tre yrkanden i följd motioner.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Bakgrund	4
Utskottets överväganden.....	6
Ändrade transparensregler inom energibeskattningen.....	6
Högre beloppsgräns för krav på uppgifter om stödmottagare.....	7
Reservation	9
Högre beloppsgräns för krav på uppgifter om stödmottagare, punkt 2 (S, V, MP)	9
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	10
Propositionen	10
Följdmotionerna	10
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	11

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Ändrade transparensregler inom energibeskattningen

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:165.

2. Högre beloppsgräns för krav på uppgifter om stödmottagare

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag om att beloppsgränsen för krav på uppgifter om stödmottagare inom yrkesmässig jordbruks- och skogsbruksverksamhet höjs till 60 000 euro och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2021/22:4577 av Hampus Hagman m.fl. (KD),
2021/22:4625 av Eric Westroth m.fl. (SD) och
2021/22:4626 av Niklas Wykman m.fl. (M).

Reservation (S, V, MP)

Stockholm den 10 maj 2022

På skatteutskottets vägnar

Jörgen Hellman

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Jörgen Hellman (S), Per Åsling (C), Niklas Wykman (M), Helena Bouveng (M), Eric Westroth (SD), Sultan Kayhan (S), Ulla Andersson (V), Magnus Stuart (M), David Lång (SD), Patrik Lundqvist (S), Hampus Hagman (KD), Anna Vikström (S), Gulan Avci (L), Kjell Jansson (M), Hannah Bergstedt (S) och Lorentz Tovatt (MP).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens proposition 2021/22:165 Ändrade transparensregler inom energibeskattningen tillsammans med tre följdmotioner (M, SD, KD).

Förslaget medför ändringar i lagen (1994:1776) om skatt på energi som föreslås träda i kraft den 1 juli 2022.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut återges i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2. Lagförslagen har granskats av Lagrådet.

Tre motioner har väckts med anledning av propositionen. Förslagen i motionerna finns i bilaga 1.

Bakgrund

Inom energibeskattningen finns det en rad olika skattenedsättningar för bränsle och el. Vissa av dessa skattenedsättningar utgör statligt stöd enligt EU-rätten. Huvudregeln inom EU-rätten är att statligt stöd som snedvrider eller hotar att snedvrider konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion är oförenligt med den inre marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna. Från denna huvudregel finns det undantag som gör att statligt stöd kan vara tillåtet. En förutsättning för att stöd av det här slaget ska få förekomma är att vissa uppgifter om stödet och stödmottagaren lämnas till kommissionen för offentliggörande.

Den 23 juli 2021 beslutade kommissionen om ändringar i förordning (EU) nr 651/2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget (GBER) för offentliggörande av information om primär jordbruksproduktion. Med primär jordbruksproduktion avses produktionen av produkter från jorden och från uppfödning utan att några andra vidare processer utförs som förändrar dessa produkters natur. Ändringarna innebär att tröskelvärdena för rapporteringsskyldigheten och beloppsintervallen som redovisning ska ske i justeras.

Nedsättning av eller befrielse från energiskatt och koldioxidskatt kan vara utformad så att den utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget). Begreppet statligt stöd definieras direkt i EUF-fördraget. Huvudregeln är att kommissionen, utifrån EU:s regler om statsstöd, måste pröva och godkänna åtgärdernas förenlighet med den inre marknaden innan de kan träda i kraft. Kommissionen har dock försökt förenkla förfarandet kring statsstödsprövningen genom att anta s.k. gruppundantagsförordningar varigenom vissa kategorier av stöd har ansetts förenliga med EUF-fördraget under förutsättning

att vissa villkor uppfylls. I dessa fall kan medlemsstaterna, på de villkor som anges i förordningen, införa åtgärder inom ramen för förordningen utan att behöva följa det normala förfarandet med förankringen och kommissionens godkännande av åtgärderna. Medlemsstaterna måste dock uppfylla olika regler om informationsskyldighet för de stöd som genomförs inom ramen för en gruppundantagsförordning. Flertalet stöd i form av nedsättning av eller befrielse från energiskatt och koldioxidskatt ryms inom tillämpningsområdet för GBER.

I denna gruppundantagsförordning anges vilka grupper av stödåtgärder som är undantagna från skyldigheten att anmäla åtgärden till kommissionen innan den genomförs. GBER omfattar bl.a. stöd i form av nedsättningar av eller befrielse från miljöskatter.

Utskottets överväganden

Ändrade transparensregler inom energibeskattningen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag om att utvidga kraven på de uppgifter som ska lämnas om mottagare av stöd i form av skattnedsättningar inom energibeskattningen till att omfatta även uppgifter om s.k. primär jordbruksproduktion om stödmottagaren är ett företag som bedriver yrkesmässig jordbruks- eller skogsbruksverksamhet, och om att sänka beloppsgränsen för när uppgifter om stödmottagaren ska lämnas vid skattebefrielse för bränsle och el för yrkesmässig jordbruks- eller skogsbruksverksamhet till 15 000 euro.

Propositionen

Regeringen föreslår att beloppsgränsen sänks för när uppgifter om stödmottagaren ska lämnas vid skattebefrielse för bränsle och el för yrkesmässig jordbruks- eller skogsbruksverksamhet. Uppgifterna behöver lämnas om återbetalning söks med belopp som för respektive stödordning per kalenderår uppgår till minst 15 000 euro.

För sådana stödmottagare ska det dessutom anges om stödmottagaren bedriver primär jordbruksproduktion och hur stor andel av bränsleförbrukningen respektive elförbrukningen som hänför sig till primär jordbruksproduktion. Förslaget är en anpassning till ändrade krav på offentliggörande och information enligt EU-rätten.

Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 juli 2022. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för ansökan om återbetalning och yrkande om avdrag som gjorts före ikraftträdandet.

Regeringen bedömer att gällande rätt ger tillräckliga förutsättningar för att möjliggöra sådant utlämnande av uppgifter som förslaget ger upphov till. Vidare bedömer regeringen att den personuppgiftsbehandling som förslaget ger upphov till är förenlig med EU:s dataskyddsförordning. Den befintliga regleringen är tillräcklig för den personuppgiftsbehandling som kan komma att ske vid Skatteverket med anledning av förslaget.

Utskottets ställningstagande

Förslaget innebär en anpassning till EU:s regler för godkännande av statsstöd i form av skattnedsättning för bränsle och el. Utskottet tillstyrker regeringens förslag.

Högre beloppsgräns för krav på uppgifter om stödmottagare

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om att gränsvärdet för krav om uppgifter om stödmottagare inom yrkesmässig jordbruks- eller skogsbruksverksamhet bör höjas till 60 000 euro och tillkännager detta för regeringen.

Jämför reservationen (S, V, MP).

Motionerna

I kommittémotion 2021/22:4626 av Niklas Wykman m.fl. (M) föreslås att riksdagen ställer sig bakom det som anføres i motionen om att beloppsgränsen för krav på uppgifter om stödmottagare bör sättas till EU:s minimikrav i stället för 15 000 euro och tillkännager detta för regeringen. Motionärerna anför bl.a. att det är ett återkommande problem att den svenska regeringen vill överimplementera EU-direktiv, och detta tenderar ofta att leda till försämrad konkurrenskraft för svenska företag. Ofta leder det bl.a. till en obefogad ökande regelbörda och ytterligare onödig administration. Om Sverige ständigt ska ställa högre obefogade regelkrav på svenska företag än övriga EU-länder medför det att det svenska näringslivet successivt får sämre villkor än sina konkurrenter i Europa. EU-reglerna föreskriver endast ett gränsvärde om 60 000 euro, och enligt motionärerna bör beloppsgränsen för krav om uppgifter om stödmottagare i stället för regeringens förslag sättas till EU:s minimikrav.

Även i kommittémotionerna 2021/22:4625 av Eric Westroth m.fl. (SD) och 2021/22:4577 av Hampus Hagman m.fl. (KD) föreslås att gränsvärdet höjs från 15 000 euro till 60 000 euro.

Utskottets ställningstagande

Huvudregeln är att Europeiska kommissionen, utifrån EU:s regler om statsstöd, måste pröva och godkänna åtgärdernas förenlighet med den inre marknaden innan de kan träda i kraft. När det gäller det förenklade förfarandet genom s.k. gruppundantagsförordningar måste medlemsstaterna uppfylla olika regler om bl.a. informationsskyldighet för de stöd som genomförs inom ramen för en sådan förordning. De gränsvärden för informationslämnande och offentliggörande som gällde för GBER-stöd före ändringen den 23 juli 2021 var för vattenbruksverksamhet 30 000 euro per stödmottagare och år och för övrig verksamhet 500 000 euro per stödmottagare och år. De nya nivåerna uppgår för primär jordbruksproduktion till 60 000 euro per stödmottagare och år. Gränsvärdena för övrig verksamhet och vattenbruksverksamhet är oförändrade.

Motionärerna har anfört att regeringen bör återkomma med förslag om att höja beloppsgränsen för krav på uppgifter om stödmottagare för primär jordbruksproduktion från det som föreslås i propositionen om 15 000 euro till EU:s minimikrav om 60 000 euro för att minska den administrativa bördan för dessa företag. Utskottet instämmer i att det är viktigt att minska den administrativa bördan för företag. I och med att riksdagen antar regeringens förslag kommer det lägre gränsvärdet om 15 000 euro att gälla fr.o.m. den 1 juli 2022. Utskottet anser emellertid att regeringen bör återkomma med förslag till riksdagen där gränsvärdet höjs från 15 000 euro till 60 000 euro per stödmottagare och år inom yrkesmässig jordbruks- och skogsbruksproduktion.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

Utskottet tillstyrker därmed motionsförslagen.

Reservation

Högre beloppsgräns för krav på uppgifter om stödmottagare, punkt 2 (S, V, MP)

av Jörgen Hellman (S), Sultan Kayhan (S), Ulla Andersson (V), Patrik Lundqvist (S), Anna Vikström (S), Hannah Bergstedt (S) och Lorentz Tovatt (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:4577 av Hampus Hagman m.fl. (KD),

2021/22:4625 av Eric Westroth m.fl. (SD) och

2021/22:4626 av Niklas Wykman m.fl. (M).

Ställningstagande

Motionärerna vill att regeringen ska återkomma med förslag på höjd beloppsgräns för krav på uppgifter om stödmottagare för att minska den administrativa bördan för företagen. Den lägre beloppsgränsen kommer i och med antagandet av regeringens förslag att gälla fr.o.m. den 1 juli 2022, för att sedan höjas om riksdagen ställer sig bakom ett nytt förslag från regeringen. Redan i dag finns en lägre beloppsgräns för uppgiftslämnande som villkor för återbetalning i fråga om vattenbruksverksamhet än den som EU kräver. Den nivån ligger på 15 000 euro, trots att EU-reglerna föreskriver 30 000 euro. I samband med införandet av den beloppsgränsen gjorde regeringen bedömningen att det fanns ett behov av en lägre gräns än den som EU-reglerna föreskrev, och i det fallet delade skatteutskottet regeringens bedömning. Anledningen till det var de krav som kommissionen ställer på medlemsstaterna att kunna prestera uppgifter om stödordningarna vid återkommande granskningar. I syfte att skapa en rimlig administrativ börda för såväl uppgiftslämnarna som Skatteverket föreslogs därför att uppgiftslämnandet ska gälla som villkor för återbetalning som söks med belopp som för respektive stödordning per kalenderår uppgår till minst 15 000 euro, i fall som rör skattebefrielse eller skattenedsättning till vattenbruksverksamhet. Regeringen gör bedömningen att samma förutsättningar fortfarande gäller, och vi delar den bedömningen. Vi konstaterar slutligen att Lantbrukarnas Riksförbund, som företräder de företag som berörs av förslaget, i sitt remissvar tillstyrker ett gränsvärde om 15 000 euro. Mot denna bakgrund anser vi att motionerna bör avslås.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2021/22:165 Ändrade transparensregler inom energibeskattningen:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi.

Följdmotionerna

2021/22:4577 av Hampus Hagman m.fl. (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att gränsvärdet bör utökas från 15 000 euro till 60 000 euro och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4625 av Eric Westroth m.fl. (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fastställa gränobeloppet till 60 000 euro och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4626 av Niklas Wykman m.fl. (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att beloppsgränsen för krav på uppgifter om stödmottagare bör sättas till EU:s minimikrav i stället för 15 000 euro och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i lagen
(1994:1776) om skatt på energi

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 13 §, 6 a kap. 3 a §, 9 kap. 2 § och 11 kap. 17 § lagen (1994:1776) om skatt på energi ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.13 §¹

Med uppgifter om stödmottagare avses uppgift om

1. vilken typ av företag (små eller medelstora respektive stora) stödmottagaren hör till enligt bilaga I till den förordning som avses i 12 §,

2. den region där stödmottagande företag är beläget på NUTS 2-nivå enligt bilaga 1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1059/2003 av den 26 maj 2003 om inrättande av en gemensam nomenklatur för statistiska territoriella enheter (NUTS) i lydelsen enligt kommissionens förordning (EU) nr 868/2014 av den 8 augusti 2014 om ändring av bilagorna till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1059/2003 om inrättande av en gemensam nomenklatur för statistiska territoriella enheter (Nuts), och

3. stödmottagande företags verksamhetsområde på Nace-gruppnivå enligt bilaga 1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1893/2006 av den 20 december 2006 om fastställande av den statistiska näringsgrensindelningen Nace rev. 2 och om ändring av rådets förordning (EEG) nr 3037/90, i den ursprungliga lydelsen.

För den som bedriver yrkesmässig jordbruks- eller skogsbruksverksamhet och får stöd genom en stödordning som avses i 11 a § 3 och 13 avses med uppgifter om stödmottagare även uppgift om

1. huruvida stödmottagaren bedriver primär jordbruksproduktion i den mening som avses i artikel 2.5 i kommissionens förordning (EU) nr 702/2014 av den 25 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd inom jordbruks- och skogsbrukssektorn och i landsbygdsområden förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, och

2. hur stor andel av bränsle- och elförbrukningen inom ramen för

¹ Senaste lydelse 2016:505.

respektive stödordning som hänförs till primär jordbruksproduktion.

6 a kap.

3 a §²

För bränslen som förbrukas för framställning av ånga eller hetvatten som tappas av från ång- eller hetvattensystemet före ångturbinen eller annan utrustning för utvinning av mekanisk energi ur ånga eller hetvatten vid kraftvärmeproduktion medges inte någon skattebefrielse enligt 1 § 11.

För bränslen som förbrukas för framställning av ånga eller hetvatten som tappas av från ång- eller hetvattensystemet före ångturbinen eller annan utrustning för utvinning av mekanisk energi ur ånga eller hetvatten vid kraftvärmeproduktion medges inte någon skattebefrielse enligt 1 § 11 a.

9 kap.

2 §³

Om någon som inte är skattskyldig eller skattebefriad förbrukare har förbrukat bränsle på ett sådant sätt som ger rätt till skattebefrielse enligt 6 a kap., medger beskattningsmyndigheten efter ansökan från förbrukaren återbetalning av skatten på bränslet.

Återbetalning med stöd av 6 a kap. 1 § 8 eller 11 eller med stöd av 6 a kap. 2 a eller 2 c § medges endast om sökanden inte är ett företag utan rätt till statligt stöd. I dessa fall krävs även att sökanden lämnar uppgifter om stödmottagare för sin verksamhet, om återbetalning söks med belopp som medför att sökandens sammanlagda återbetalning inom stödordningen per kalenderår uppgår till minst

1. 15 000 euro i fall som avses i 6 a kap. 2 a § första stycket 2, eller	1. 15 000 euro i fall som avses i 6 a kap. 2 a § första stycket 1 eller 2, eller
--	--

2. 200 000 euro i övriga fall.

Återbetalning med stöd av 6 a kap. 2 c § medges endast i den utsträckning avdragsrätt inte följer av 7 kap. 3 §.

11 kap.

17 §⁴

Avdrag eller återbetalning enligt 9 § första stycket 6, 7 eller 8 eller enligt 10, 12, 12 a, 12 b, 14 eller 15 § medges endast om

1. stödmottagaren inte är ett företag utan rätt till statligt stöd, och
2. den skattskyldige respektive sökanden lämnar uppgifter om stödmottagare och stödets fördelning mellan stödmottagare.

Kraven i första stycket 2 gäller endast uppgifter om stödmottagare vars sammanlagda nedsättning inom stödordningen genom av-

Kraven i första stycket 2 gäller endast uppgifter om stödmottagare vars sammanlagda nedsättning inom stödordningen genom av-

² Senaste lydelse 2021:410.

³ Senaste lydelse 2021:410.

⁴ Senaste lydelse 2017:1208.

draget eller återbetalningen överstiger 50 000 euro under kalenderåret. För avdrag enligt 10 § och återbetalning enligt 12 a § gäller kraven i första stycket 2 för uppgifter om stödmottagare vars sammanlagda nedsättning inom stödordningen genom avdraget eller återbetalningen överstiger 15 000 euro under kalenderåret.

draget eller återbetalningen överstiger 50 000 euro under kalenderåret. För avdrag enligt 10 § och återbetalning enligt 12 eller 12 a § gäller kraven i första stycket 2 för uppgifter om stödmottagare vars sammanlagda nedsättning inom stödordningen genom avdraget eller återbetalningen överstiger 15 000 euro under kalenderåret.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2022.
 2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för ansökan om återbetalning och yrkande om avdrag som gjorts före ikraftträdandet.